

MECLİSTEN UZAKTA

Ömer Çelik

“Bir adam yıllar boyunca taşrayı, krallıkları, dağları, limanları, gemileri, adaları, balıkları, boşlukları, yıldızları, atları ve insanları çizer. Ölmesinden az bir zaman önce anlar ki bütün çizdiği kendi suretidir.”

Jorge Luis Borges

■ *Yine bilgisayarının başında uyuyakalmıştı. Onu hiç beklemediği anda ele geçiren yazma dürtüsü, masanın başından kalkmasına fırsat vermemişti. Bedenin haklı isyanı ancak durdurabilmişti bu hem bir nimet hem de lanet olan yazma arzusunu. Yazmasa içinde dünyaya karşı biriken hararetten çöllere düşebilir, başını taştan taşa vurabilir, ahıyla kendini yakabilir, sonra da dumanına bakabilirdi.*

Uyandım. Yazmayı çılgınca yücelten bu komik paragraf aklıma nereden girmişti? Sızdığım koltuktan doğrulup gözlerimi ovuşturunca cevabı buldum. Duayen ve *Deus Ex Machine* karşımda, hüsrarla bana bakıyorlardı.

Deus Ex Machine: Makineden Çıkan Tanrı şeklinde çevrilebilir. Kısa-
ca, yazarın düğümlenen olayları kurguyu zedeleyerek, inandırıcılığı
ikinci plana atarak çözmektedir.

“Erken uyandın,” dedi Makineden Çıkan Tanrı.

“Ne için erken?”

“Sabah uyandığında yazabileceğin bir öyküyü zihnine yerleştirmemiz için erken.” diye cevapladı Duayen.

Karşılığım soğuktu.

-Yazamayan yazar öyküsü mü? Üzülmeyin ama giriş paragrafınız korkunçtu. Hem nereden çıktı bu? En son ikinizle de dargın ayrılmıştık. Makineden Çıkan Tanrı da size dargındı.

“Bir Duayen’e kimin dargın olacağı, Duayen’in seçimidir,” diyerek

gülümsedi. “Aslında herkes Duayen’e yakın olmak ister. Fakat kimi gücünü kıskanır kimi kendinin farkına varmamasına üzüldür kimi de hakkını gereğince vermediğini düşünür.”

“Ben üç kategoriye de girmiyorum.” diye fısıldadım. İkisinin inanmaz bakışları uzun süre üstümde kalınca “Artık,” diyerek beklemedikleri haklılık payının ufak bir kısmını verdim.

-Yıllardır yazmıyorsun, neden?

Neden? Birilerinin sorması hoşuma mı gitmişti? Bende hâlâ o eski şairaneliklerden kalıntılar var mıydı? Ne diyeceğimi bilemedim bir süre. Sonunda “*Siz bilmezsiniz,*” diye söze girdim “*Size anlatmak da istemem.*” diye tamamladı Duayen. Anlam veremediğimi belirtir şekilde baktım suratına. “Gönderme yapmayacak mıydın?” diye sordu şaşkınca. “Bıraktım.” dedim. “Olur mu öyle şey?” diye atıldı heyecanla. “O kadar okudun, belli bir entelektüel seviyeye geldin, yazdıklarında göstermezsen kim bilecek bunları?”

“Sana yardıma geldik,” dedi Makineden Çıkan Tanrı. “Geri döneceksin.”

Konuşma utanç verici bir kendimi ululamaya doğru gidecekti, bir zaman sonra bundan zevk alacak, kendimi kaptıracaktım. Yıllardır hep böyle olmamış mıydı? Yazdıklarımın değeri, yazmamın gerekliliği, benzersiz tarzım ve bunlara benzer bir sürü boş beleş söz. Geldiğini gördüğüm vıcık vıcık duygu seli ne kapılmamak için “Zaten bir yerde değildim ki geri döneyim.” diye kestirip attım.

“Neyin var?” Duayen’in tavrı garip şekilde samimiydi. “Hepimiz geçtik bu yollardan. Bizim de başımıza geldi. Orta yaş sendromu, tarz yaratma sancısı, yazarlık bunalımı...”

“Dümdüz bunalım büyük ihtimalle,” dedim gülümseyerek. Sonra birden “Yazmak için bir sebep bulamıyorum.” diye ekledim. Sesimin titrediğini fark ettim dehşetle. Buna rağmen devam ettim. “Komik geliyor bütün bunlar. Bir çocuğun oyuncaklarıyla oynaması gibi. Eskiden böyle değildi. Bazen sadece tek bir nedenle yazılacağını farkına varıyorum. Belli belirsiz. Ama o da hemen kayboluyor. Bahsettiğim nedeni açıklamamı istemeyin. Kendime söyleyebilecek kadar bile yaklaşmadım daha ona.”

Bir süre sessiz kaldık. Yazmaya dair ölen hislerim için saygı duruşunda gibiydik. Makinadan Çıkan Tanrı “Nedenini söylemene gerek yok, nedenler özeldir,” dedi tok sesiyle. “O nedene ulaşman için tıklıp kaldığın döngüden çıkman, kendini aşman gerek.”

“Kendini aşmak” kulaklarımda eski bir dostun merhabası gibi çınladı.

“Elini ver,” diyerek elini uzattı Makineden Çıkan Tanrı. Ne yaptığımı sorgulamadan tuttum elini, aniden bastıran karanlık aydınlandığında bir odanın önündeydik.

“Neredeyiz?” diye sordum çevreme bakarken. Bir devlet binasının koridorundaydık sanki. Üstünde oda sahiplerinin adları yazılı kapılar vardı her yanda. Adların önündeki ünvanları görünce anladım bulunduğumuz yeri. “Burada ne işimiz var?” dercesine Makinadan Çıkan Tanrı’ya bakınca Duayen, “Kendini aşmak için tekrar tekrar yazdığın, birbirine benzer kahramanları yani yansımalarını öldürmelisin. İlk hedefin de bu kapının ardındaki adam.” dedi elime bir revolver tutuştururken. “Tabii bu öldürme sembolik bir hareket. Zihninde edindiği yeri yok edeceksin yalnızca. Yeni kahramanlara yer açmak, kendinden uzaklaşmak için.”

“Ne öldürmesi?” diye heyecanla karşı çıktım. “Kendi parçamı neden yok ediyim? Bana böyle bir şey dememiştiniz?”

“Ne yapacağımızı sormadın ki!” dedi Makineden Çıkan Tanrı. Yüzünün ardında gördüğümü sandığım manayı beğenmedim. “Geri dönüyoruz, kimseyi vurmam ben!” diye sesimi yükselttim, ikna edici olmasını umarak. “Sen beni dinlesene bir!” diye aynı tonda ama daha keskin şekilde karşılık verdi.

Tam o sırada önünde durduğumuz kapı açıldı ve karşımıza dikilen adam “Nedir bu gürültü?” diye kükredi.

Üçümüz de sus pus olduk. Adam bizi hızla baştan aşağı süzdü, bana bakarken hakkımdaki fikrini bilmemi istercesine dudağını büktü. Anlam veremediğim bir öfkeyle “Sizi ben yazdım!” diye parladım. “Sen beni yazamazsın!” dedi karşımdaki, gözleriyle vücudumu bin parçaya bölerken. Duayen alçak sesle “Senin kendisinin yazarı olduğunun farkında, inadına bilmezden geliyor.” diyerek içimdeki yangına körükle gitti. “Elbette sizin gibi bir karakter yazmadım hiç!” dedim ipince çıkan sesimle. Alışık olmadığım öfke nedeniyle nefes kesiliyordu. “Görmeyeli çok değişmişsiniz.”

-O zaman kendi yazdığına bile söz geçiremeyen âcizin tekisin.

Son cümlesiyle konuşmanın başından beri ben ona “siz” derken onun bana “sen” diye hitap ettiğini fark ettim. Elimdeki silahı doğrulttum ve tetiğe gözümü bile kırpmadan bastım.

Tetiğe basmamla kendimizi içinde bir ayağı kırık kocaman bir masanın, eski püskü sandalyelerin, kirli bir semaverin bulunduğu, duvarlarında solmuş eğitim materyallerinin boy gösterdiği bir odada bulduk.

Yaptığıma inanamıyordum. Silahı tutan elim zangır zangır titriyordu. “Ben böyle bir adam hayal etmedim asla.” diye mırıldandım. “O benim yansımam olamaz.” Duayen “Yazdığın karakter artık senden kopmuştur, her okurda yeniden biçimlenir.” dedi bilgece. “Ayrıca bu zamana kadar kendinden hareketle birçok karakter yazdın ve yazarken ne hayal ettiğini asla tam olarak bilemezsin.”

-Buyurun, kime bakmıştınız?

Sohbetimiz meraklı bakışlara sahip, iki adım ötemizdeki dost bir yüzün soru-

suyla bölündü. İlkini aksine, onu çok net tanıdığımı anladım. Memleketinden uzakta, yokluklar içinde öğrencilerine elinden gelenin en iyisini vermeye çalışan, göz korkutan fakirliğin ortasında zengin hayaller kurmaktan çekinmeyen bir adamdı karşımdaki. Ütüsüz, rengi solmuş takım elbisesiyle oldukça acıklı görünen, bunun asla farkında olmayan, gencecik bir öğretmendi.

“Onu vuramam.” diye fısıldadım yalvarır gözlerle Makineden Çıkan Tanrı’ya bakarken. “O benim gençliğim, umutlarım, dramam, azmim...” “Ve artık ayak bağı...” diye tamamladı Makineden Çıkan Tanrı.

Öğretmen yanıma geldi ve “Sizi tanıyorum!” dedi heyecanla. “Ah, ne kadar şıksınız! İşler yoluna girdi demek. Oldu galiba, başardık değil mi?” “Başardık!” dedim gözlerim yaşarırken. “Hayal ettiğin ne varsa oldu.”

-Peki, neden üzgünsünüz?

Öğretmenin sorusuna ne cevap vereceğimi bilemedim. Sahi, neden üzgünüm? “Üzgün değilim.” demek istedim ama bundan emin olamadım. Yalan söylemekten korkarak sustum. Vermem gereken cevap oradaymış gibi yere baktım. Duayen “Evet genç adam, hayal ettiğin her şey oldu ve daha ileriye gidebilmeniz için yazarımızın seni yok etmesi gerek. Yufka yürekli bir insan olduğundan, bu durum ona acı veriyor sanırım.” dedi pek de duygu emaresi göstermeden.

Genç adamın yüzündeki gülümseme yavaş yavaş soldu ama onun yerini insanı hayran bırakan bir metanet aldı. Bir süre bana bakıp hüznümün samimi olduğuna kanaat getirince “Üzülmeyin hocam.” dedi. “Daha ilerisi için gereken yapılmalı.”

Silahı elimden kaptığı gibi şakağına dayadı ve tetiği çekti. Kitaplarla çevrili kocaman bir odaya düştük. Âdeta bir çuval gibi yere çöktüm.

Gözlerimden boşalan yaşları durduramıyordum. Haykırmamak için zor tutuyordum kendimi. İçim anlatamayacağım kadar acıyordu. Bununla birlikte hayallerime, geçmişime kısacası kendime dair bir şeyleri kaybettiğim hissine batıyordum hızla. Makineden Çıkan Tanrı ile Duayen’e inanılmaz bir öfke duyuyordum. Oyuna geldiğimi düşünmeye başlamıştım. Benim perişan hâlimin aksine, onlar durumdan memnun, etraftaki kitapları karıştırıyorlardı.

Şık bir spor takım elbise giyen, yuvarlak çerçeveli parlak mavi gözlüğüyle oldukça zeki görünen bir adam yanıma geldi, elimi tutup kaldırdı beni. Biraz ilerideki kocaman, ışıklar içinde, üstü kitaplarla dolu ahşap masayı işaret etti. Sessizce takip ettim onu.

Ağlamam kesildiğinde “Yeni bir evreye geçiyoruz demek!” dedi. Bilmiyorum dercesine başımı yana eğip kaşlarımı kaldırdım. “Bir gün geleceğinizi tahmin etmiştim. Yıllardır hayalini kurduğunuz ama sahip olamadığınız çalışma odasını görmenize sevindiğimi söyleyeyim. Aslında burası, yazarlıkta ulaşmak istediğiniz merteye tabii. Bunun farkındayım.” Omuz silktim, sohbet edecek

mecalim yoktu. “Belki ihtiyacınız olur diye size bir not bırakmak isterim.” Elindeki zarfı uzatırken “Borges’ten bir alıntı.” diye ekledi.

-Ben Borges sevmem pek.

“Bilirsiniz ki ben de sevmem.” dedi gülümseyerek. “Fakat ondan yazmaya dair bir şeyler öğrendiğimizi de inkâr edemeyiz. Değil mi?”

Zarfı ceketimin cebine koydum, cevap vermedim. Çok yorgundum. Karşımda bacak bacak üstüne atarken “Haydi dostum, bitirin şu işi!” dedi. “Sonunda ne olacağını ben de çok merak ediyorum. Canım yanacak diye korkmayın. Nasıl olsa *kimse hayat kadar sert vuramaz.*”

Öğretmenin aldığı silah, elimde belirdi. Son gücümle elimi kaldırdım ve tetiğe bastım.

Başladığımız yere döndük.

Zihnim, gönlüm bomboştu. Yok hükmündeydim. Her şeyimi kaybetmiş gibi hissediyordum. Duayen ve Makineden Çıkan Tanrı, iyi bir iş yapmışçasına birbirlerini tebrik ediyorlardı. Göz ucuyla bana baktılar birkaç kez. Aklımdan geçenleri anlamış olmalı ki uzatmadan ayaklandılar. “Biz gidiyoruz artık.” dedi Duayen. “Sen de biraz dinlen.”

“Nereye gidiyorsunuz?” diye bağırdım, cinnete hiç olmadığı kadar yakındım. “Kendime dair her şeyi yok ettim sizin yüzünüzden. Ne geçti elime? İyi hissetmem gerekmiyordu? Kandırdınız beni.”

Bağırıp çağırılmama kulak asmadan çoktan yol almış, odadan çıkmışlardı. Son cümlemleri duyan Makineden Çıkan Tanrı, tekrar kapıda göründü ve “Sana yaptığımız iyiliğin farkında değilsin.” dedi.

-Yalan söylüyorsunuz!

Bakışlarımı kafasız olduğumu belirtircesine devirerek “*Ciddi bir şekilde yazabilmek için korkunç bir şekilde incinmiş olman gerekir.*” dedi. “*Ama bu lanet olası acıyı yaşadığında, kullan; onunla hile yapma. Ona bir bilim insanı gibi sadık kal.*”

Anlam verememiştim. Boş bakışlarımdan bunu sezmiş olmalı ki “Hemingway’e sor.” dedi ve çıkıp gitti.